

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของปัญหา

ตั๋วเงินเป็นตราสารเปลี่ยนมือได้ชนิดหนึ่งที่มีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนานและเป็นตราสารที่เป็นที่นิยมเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนในทางธุรกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการชำระหนี้ ตั๋วเงินจึงเป็นตราสารที่ได้รับการยอมรับและนิยมใช้กันเป็นอย่างมาก เนื่องจากตั๋วเงินเป็นตราสารที่ลูกหนี้ออกให้แก่เจ้าหนี้เพื่อใช้ในการชำระหนี้ และเนื่องจากตั๋วเงินเป็นตราสารเปลี่ยนมือ (Negotiable Instrument) คือมีลักษณะที่สามารถโอนเปลี่ยนมือตั๋วเงินนั้นต่อไปเพื่อใช้ชำระหนี้กันเป็นทอด ๆ ได้ จึงเป็นเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกในการชำระหนี้เป็นอย่างมาก

และเนื่องจากตั๋วเงินมีจุดประสงค์สำคัญที่ใช้ในการชำระหนี้ การชำระเงินในตั๋วเงินจึงเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการออกตั๋วเงินดังกล่าว เนื่องจากหากผู้ทรงได้ยื่นตั๋วเพื่อให้ผู้จ่ายชำระเงินในวันที่ตั๋วเงินถึงกำหนดการชำระเงิน หากผู้จ่ายชำระเงินตามตั๋ว การชำระเงินตามตั๋วโดยชอบยอมทำให้หนี้ระงับ ซึ่งทำให้บรรลู่แก่เจตนารมณ์ของคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องในตัวแลกเงินทุกฝ่าย แต่หากผู้จ่ายบอกปิดการชำระเงิน ผู้ทรงมีหน้าที่ทำคำคัดค้านการไม่ชำระเงินและใช้สิทธิไล่เบี้ยตามตัวนั้น

การที่ต้องมีการชำระเงินตามตั๋วแลกเงินจึงก่อให้เกิดหน้าที่อันส่งผลมากมายต่อคู่สัญญาทุกฝ่ายในตัวแลกเงิน เช่น ผู้ทรงมีหน้าที่ยื่นตั๋วให้ผู้จ่ายชำระเงินในวันที่ตั๋วแลกเงินถึงกำหนดชำระเงิน หากมีการชำระเงินตามตั๋วโดยชอบจะทำให้หนี้ตามตั๋วแลกเงินระงับสิ้นไป และผู้จ่ายไม่อาจบังคับให้ผู้ทรงต้องรับการชำระเงินในวันก่อนที่ตั๋วแลกเงินถึงกำหนดชำระเงินได้ หากผู้จ่ายได้ชำระเงินไปก่อนผู้จ่ายต้องรับผิดชอบต่อหนี้ดังกล่าวด้วยตนเอง หากผู้ทรงไม่นำยื่นตั๋วเพื่อให้ผู้รับรองชำระเงินในวันที่ตั๋วถึงกำหนดชำระเงิน ผู้รับรองสามารถวางเงินต่อสำนักงานวางทรัพย์เพื่อปลดปล่อยตนเองจากความรับผิดชอบตามตั๋วได้ เป็นต้น

หน้าที่ยื่นตั๋วให้ผู้จ่ายชำระเงินจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในตัวแลกเงิน ซึ่งส่งผลสำคัญทั้งเรื่องการทำคำคัดค้าน การชำระเงิน การทำให้หนี้ระงับ แต่เรื่องสำคัญประการหนึ่งอันส่งผลสำคัญที่กำหนดหน้าที่ให้คู่สัญญาทุกฝ่ายทราบว่าจะต้องยื่นตั๋วให้ชำระเงินในวันใด คือเรื่องวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงิน ซึ่งหมายถึงวันที่ผู้ทรงมีสิทธิได้รับเงินตามตั๋วเงิน โดยผู้ทรงต้องนำตัวนั้นไปเรียก

ไปเรียกเก็บเงินจากผู้จ่ายหรือผู้รับรอง ดังนั้นในการศึกษาถึงหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินนั้นจึงต้องทำการศึกษาถึงเรื่องวันถึงกำหนดใช้เงินในตัวแลกเงินประกอบกัน

แม้ว่าเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินและเรื่องวันถึงกำหนดใช้เงินจะเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในตัวแลกเงิน แต่ก็ยังคงเกิดปัญหาในการใช้และการตีความในหลาย ๆ เรื่อง และการตีความที่มีความแตกต่างกันนั้นก่อให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายและก่อให้เกิดแนวความคิดอันหลากหลายอันทำให้เกิดความไม่แน่นอนว่าแท้จริงแล้วการตีความและการบังคับใช้ควรเป็นเช่นไรและอย่างไร ดังเช่น เรื่องกำหนดเวลายื่นตัวให้ใช้เงินในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้ หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้นับแต่วันที่ลงในตัวนั้น หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้นับแต่ได้เห็น ซึ่งตัวดังกล่าวมิได้ลงข้อกำหนดว่า "ไม่จำเป็นต้องมีคำคัดค้าน" จะต้องถูกบังคับตามมาตรา 973 หรือไม่ และจะมีผลเป็นการลั่นสิทธิไต่เบี่ยเมื่อไร

ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนจึงมุ่งเน้นในการศึกษาถึงเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงิน โดยจะศึกษาเฉพาะในกรณีของตัวแลกเงินซึ่งมีวันถึงกำหนดแน่นอน อันได้แก่วันถึงกำหนดใช้เงินในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้และวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่วันที่ลงในตัว ว่าในเรื่องหน้าที่ในการยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินนั้นมีหลักกฎหมายกำหนดไว้เช่นไร และกฎหมายได้บัญญัติกำหนดหน้าที่ของคู่สัญญาแต่ละฝ่ายในตัวแลกเงินไว้อย่างไร และตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินในแต่ละอย่างนั้น กฎหมายได้บัญญัติถึงหน้าที่และผลของการยื่นตัวและไม่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินไว้อย่างไรบ้างและในเรื่องดังกล่าวมีปัญหาประการใด ทั้งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทางวิชาการและเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการตีความในการใช้กฎหมายประกอบกัน โดยในการศึกษาถึงเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินนั้น ผู้เขียนจำต้องศึกษาวนถึงกำหนดการใช้เงินตามมาตรา 913 โดยศึกษาเฉพาะวันถึงกำหนดใช้เงินในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้และวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่วันที่ลงในตัว อันเป็นวันถึงกำหนดใช้เงินซึ่งมีวันถึงกำหนดแน่นอนประกอบ เพื่อทำให้ทราบถึงความหมายของวันถึงกำหนดใช้เงินและให้เกิดความชัดเจนว่าวันที่ผู้ทรงต้องยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินนั้นคือวันใด โดยในการศึกษานั้นผู้เขียนได้ทำขึ้นโดยได้รวบรวมหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินและวันถึงกำหนดใช้เงินทั้งจากกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางแก้ปัญห โดยได้ยกปัญหาที่ยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาวางบรรทัดฐานไว้และปัญหาที่ยังเป็นที่ถกเถียงกัน โดยในการศึกษาผู้เขียนได้ศึกษาถึงประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับวันถึงกำหนดชำระเงินซึ่งมีวันถึงกำหนดแน่นอน

ในประเด็นปัญหานี้เกิดขึ้นเนื่องจากตัวแลกเงินนั้นต้องมีวันถึงกำหนดชำระเงินปรากฏในหน้าตั๋ว ตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 909 หรือหากไม่ได้ระบุวันถึงกำหนดชำระเงินไว้ก็ต้องถือว่าเป็นตั๋วที่มีวันถึงกำหนดชำระเงินเมื่อได้เห็นตามมาตรา 910 วรรคสอง แต่หากในกรณีที่ผู้จ่ายได้ลงวันถึงกำหนดชำระเงินไว้แต่ลงไม่ครบถ้วนหรือไม่ได้ลงวันถึงกำหนดชำระเงิน จะถือว่าตัวแลกเงินดังกล่าวมีวันถึงกำหนดชำระเงินในวันใด

โดยในประเด็นปัญหานี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาแยกเป็น 2 กรณีดังต่อไปนี้

1.1 กรณีตัวแลกเงินที่ลงวันถึงกำหนดไม่ครบจะถือว่าตัวดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงินเมื่อใด

ที่ได้เกิดปัญหาในประการนี้ขึ้นเนื่องจากได้มีคำพิพากษาฎีกาที่ 3023/2529¹ ได้วินิจฉัยในเรื่องวันที่ออกตั๋วว่า กรณีที่ตั๋วเงินได้ลงเพียงแต่วันและเดือน หรือวันและปี หรือเดือนและปีที่ออกตั๋ว หรือลงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง จะถือไม่ได้ว่าตัวเงินดังกล่าวได้ออกเมื่อใด เนื่องจากทำให้ไม่อาจทราบได้โดยชัดเจนแน่นอนว่าวันที่ออกตัวเงินนั้นได้ออกในวันใด เดือนใด ปีใด ดังนั้น วันที่ออกตัวแลกเงินนั้นจึงต้องประกอบไปด้วยวัน เดือนและปีที่ออกตัวแลกเงินนั้นอย่างชัดเจน

จากคำพิพากษาฎีกาดังกล่าวจึงอาจนำมาเทียบเคียงกับวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงินได้ว่าในกรณีที่ได้ลงเพียงแต่วันและเดือน หรือวันและปี หรือเดือนและปี หรือลงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง จะถือได้ว่าตัวแลกเงินนั้นมีได้ลงวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงิน เนื่องจากไม่อาจทำให้คู่สัญญาในตัวแลกเงินทราบเป็นการแน่นอนได้ว่าตัวแลกเงินดังกล่าวถึงกำหนดชำระเงินในวันใด เดือนใด และปีใด และในกรณีนี้ผู้ทรงตัวแลกเงินจะสามารถจดวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงินนั้นตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 910 วรรคท้าย ได้หรือไม่ หรือจะถือว่าเป็นกรณีมิได้ลงวันถึงกำหนดชำระเงินอันจะถือว่าเป็นตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดชำระเงินเมื่อได้เห็นตามมาตรา 910 วรรคสองหรือไม่

1.2 กรณีผู้สั่งจ่ายไม่เขียนวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงิน ผู้สละหลังหรือผู้ทรงจะลงวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวดังกล่าวได้หรือไม่

ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตรา 910 วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่าในกรณีมิได้ลงวันถึงกำหนดชำระเงินในตัวแลกเงินไว้ ให้ถือว่าตัวแลกเงินนั้นมีวันถึงกำหนดชำระเงินเมื่อได้เห็น แต่หากผู้สละหลังหรือผู้ทรงคนใดได้ทำการจดวันถึงกำหนดชำระเงินที่ตนต้องการลงไป จะถือว่าตัวแลกเงิน

¹ คำพิพากษาฎีกาที่ 3023/2529 (เนติ.) น.1771

ดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ และมีบทกฎหมายใดที่ได้ให้อำนาจผู้สละหลังและผู้ทรงที่จะสามารถจดวันถึงกำหนดลงในตั๋วแลกเงินได้หรือไม่

2. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงิน

ตามที่ได้กล่าวแล้วว่าหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินนั้นถือเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหากยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินและผู้จ่ายได้ใช้เงินโดยชอบแล้วจะทำให้หนี้ตามตั๋วแลกเงินนั้นเป็นอันระงับสิ้นไป แต่คงมีปัญหาหลายประการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินดังต่อไปนี้

2.1 ในการยื่นตัวแลกเงินให้ผู้จ่ายใช้เงินต้องนำตัวแลกเงินไปยื่นให้ผู้จ่ายใช้เงินด้วยหรือไม่

คงมีปัญหว่าในการใช้เงินนั้นผู้ทรงจำต้องนำตัวตั๋วแลกเงินไปยื่นเพื่อให้ผู้จ่ายใช้เงินหรือเพียงแต่ทำหนังสือทวงถามการใช้เงินตามตั๋วแลกเงินนั้น หรือใช้การทวงถามทางวาจา โดยไม่ยื่นตัวตั๋วแลกเงินได้หรือไม่ การไม่ยื่นตัวตั๋วแลกเงินในการยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินจะขัดกับบทบัญญัติมาตรา 941 หรือไม่ และตั๋วแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อทวงถามนั้น ผู้ทรงจะทำการทวงถามให้ใช้เงินทางเอกสาร โดยต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและต้องกำหนดระยะเวลาการจ่ายเงินให้กับผู้จ่ายหรือไม่ และจะตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 944 หรือไม่

2.2 กรณีการใช้เงินเพียงบางส่วน ผู้ทรงต้องบอกกล่าวให้ผู้สั่งจ่ายและผู้สละหลังทราบก่อน มิฉะนั้นผู้สั่งจ่ายและผู้สละหลังจะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบเช่นเดียวกับการรับรองเพียงบางส่วน ตามบทบัญญัติแห่งมาตรา 936 หรือไม่

ในการใช้เงินนั้น ผู้จ่ายต้องใช้เงินตามจำนวนตามคำสั่งของผู้สั่งจ่าย หากผู้จ่ายขอชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนแล้ว ผู้ทรงมีสิทธิที่จะปฏิเสธการใช้เงินเพียงบางส่วนนั้น และใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาแก่คู่สัญญาในตั๋วแลกเงินได้ หรือผู้ทรงจะยอมรับการชำระเงินแต่เพียงบางส่วนนั้นก็ได้ โดยถือว่าผู้จ่ายได้ผิดนัดไม่ใช้เงินในส่วนที่ผู้จ่ายไม่ได้ชำระ ซึ่งผู้ทรงมีหน้าที่ต้องทำคำคัดค้านการไม่ใช้เงินในเงินจำนวนที่ยังขาดการชำระตามตั๋วแลกเงินนั้น แต่คงมีปัญหว่าหากผู้ทรงยอมรับการชำระเงินแต่เพียงบางส่วนดังกล่าว ผู้ทรงต้องบอกกล่าวให้ผู้สั่งจ่ายและผู้สละหลังทราบก่อน ไม่เช่นนั้นจะถือว่าบุคคลดังกล่าวหลุดพ้นจากความรับผิด ดังเช่นได้บัญญัติไว้ในเรื่องการรับรองบางส่วน ตามมาตรา 936 หรือไม่

2.3 ปัญหากฎหมายกรณีผู้ทรงยื่นตัวแลกเงินหลังวันที่ตั้งกำหนดใช้เงินแต่ก่อนสิ้นสุดเวลาที่ต้องทำคำคัดค้าน

จากมาตรา 973 ซึ่งได้บัญญัติว่ากรณีผู้ทรงตัวแลกเงิน ที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินที่มีไซวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อได้เห็นหรือวันถึงกำหนดใช้เงินในเวลาใดเวลาหนึ่งนับแต่ได้เห็น ตามมาตรา 973 (1) และตัวแลกเงินที่มีข้อกำหนดว่า "ไม่จำเป็นต้องมีคำคัดค้าน" ตามมาตรา 973 (3) "ไม่ยื่นตัวเพื่อให้ผู้จ่ายใช้เงินภายในกำหนดเวลาสำหรับยื่นตัวแลกเงินชนิดให้ใช้เงินเมื่อได้เห็น หรือระยะเวลาอย่างใดอย่างหนึ่งภายหลังได้เห็น หรือกำหนดเวลาสำหรับยื่นตัวเพื่อให้ใช้เงิน ในตัวแลกเงินที่มีข้อกำหนดว่า "ไม่จำเป็นต้องมีคำคัดค้าน" ผู้ทรงตัวแลกเงินจะสิ้นสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่เหล่าผู้สลับหลัง ผู้สั่งจ่าย และคู่สัญญาอื่น ๆ ผู้ต้องรับผิดชอบ ในวันถัดจากวันดังกล่าวทันที

ทำให้เกิดปัญหาขึ้นว่าหากกรณีผู้ทรงตัวแลกเงินในอย่างอื่นนอกจากตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อได้เห็น ตามมาตรา 973 (1) และตัวแลกเงินที่มีข้อกำหนดว่า "ไม่จำเป็นต้องมีคำคัดค้าน" ตามมาตรา 973 (3) ซึ่งได้แก่ตัวแลกเงินดังต่อไปนี้

(1) ตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้

(2) ตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่วันที่ลงในตัวนั้น

(3) ตัวแลกเงินที่มีวันถึงกำหนดใช้เงินเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่ได้เห็น

หากผู้ทรงตัวแลกเงินดังกล่าวละเลยไม่ยื่นตัวเพื่อให้ใช้เงินในวันที่ตัวแลกเงินถึงกำหนดใช้เงิน จะถือว่าผู้ทรงตัวแลกเงินนั้นสิ้นสิทธิไล่เบี้ยทันทีในวันถัดจากวันที่ตัวแลกเงินถึงกำหนดใช้เงินและผู้ทรงไม่อาจยื่นตัวเพื่อให้ใช้เงินในวันหลังจากวันที่ตัวแลกเงินถึงกำหนดใช้เงินได้ อีก หรือผู้ทรงจะสามารถยื่นตัวแลกเงินเพื่อให้ใช้เงินภายในกำหนดเวลาสำหรับทำคำคัดค้าน และผู้ทรงจะสิ้นสิทธิไล่เบี้ยต่อเมื่อพ้นกำหนดเวลาสำหรับการทำคำคัดค้านตามมาตรา 973 (2) แล้วเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัญหาและผลในทางกฎหมายที่เกิดขึ้นในเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงิน ประกอบกับวันถึงกำหนดใช้เงินที่มีกำหนดแน่นอน โดยศึกษาถึงแนวความคิดและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายตัวแลกเงินในเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินและในเรื่องวันถึงกำหนดใช้เงินซึ่งมีกำหนดแน่นอน เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินควรมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติเช่นไร

และศึกษาเฉพาะวันถึงกำหนดใช้เงินที่มีวันถึงกำหนดแน่นอน อันได้แก่ในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้ และเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้นับแต่วันที่ลงในตัวนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำกฎหมายตัวเงินไปบังคับใช้อย่างถูกต้อง ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

3. ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาถึงบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ยื่นตัวให้ใช้เงิน เฉพาะในกรณีตัวแลกเงินซึ่งมีวันถึงกำหนดแน่นอน อันได้แก่ ในวันใดวันหนึ่งที่กำหนดไว้และเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ นับแต่วันที่ลงในตัวนั้น ทั้งในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไข โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายต่างประเทศ ทั้งในระบบซีวิลลอว์ (Civil Law) และระบบคอมมอนลอว์ (Common Law) ได้แก่ ประเทศอังกฤษ (Bills of Exchange Act 1882) และประเทศสหรัฐอเมริกา (Article 3 of the Uniform Commercial Code) รวมทั้งบทบัญญัติตามกฎหมายเอกรูปแห่งอนุสัญญากรุงเฮก (Hague Convention 1910) ซึ่งล้วนแต่เป็นกฎหมายที่มีอิทธิพลในการยกร่างกฎหมายว่าด้วยตัวเงินของไทย โดยนำมาประกอบการศึกษาว่าประเทศเหล่านั้นได้บัญญัติบทกฎหมายเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงินไว้อย่างไร เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. วิธีการดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยทางกฎหมาย (Legal Research) ทำการศึกษาโดยการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลในลักษณะของการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แนวคำพิพากษาของศาล ข้อมูลในอินเทอร์เน็ต (Internet) ตำรา หนังสือ บทความ เอกสารต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารชั้นต้น (Primary Sources) ซึ่งเป็นเอกสารและรายงานการประชุมร่างกฎหมาย โดยนำมาศึกษาวิจัยทางกฎหมายในเชิงพรรณนาโวหาร และวิเคราะห์วิจัยถึงปัญหาต่าง ๆ มาประกอบกับหลักกฎหมายต่างประเทศ ทั้งระบบซีวิลลอว์ และคอมมอนลอว์ รวมทั้งกฎหมายเอกรูปแห่งอนุสัญญากรุงเฮก พร้อมทั้งวิเคราะห์และศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายไทย ทั้งนี้ เพื่อหาข้อสรุปและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหานั้นที่เหมาะสมในการนำไปบังคับใช้ต่อไป

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ผลของการศึกษาในหัวข้อดังกล่าว ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในแนวคิดทางกฎหมายที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในกฎหมายตัวเงิน ได้แก่หน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงิน และวันถึงกำหนดใช้เงิน เพื่อให้ทราบถึงประเด็นปัญหาของข้อกำหนดต่าง ๆ ตามบทบัญญัติในเรื่องหน้าที่ยื่นตัวให้ผู้จ่ายใช้เงิน ตามมาตรา 941 ถึงมาตรา 949 และวันถึงกำหนดใช้เงินตามมาตรา 913 ที่ยังขาดความชัดเจน และก่อให้เกิดองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในตัวเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายต่อไป